

Dokument zasedanja

B10-0058/2025

17.1.2025

PREDLOG RESOLUCIJE

ob zaključku razprave o izjavah Sveta in Komisije

v skladu s členom 136(2) Poslovnika

o nujno potrebnem ukrepanju zoper nenehno zatiranje in proti lažnim volitvam
v Belorusiji
(2024/3014(RSP))

Janis Maniatis (Yannis Maniatis), Nacho Sánchez Amor, Tobias Cremer
v imenu skupine S&D

**Resolucija Evropskega parlamenta o nujno potrebnem ukrepanju zoper nenehno zatiranje in proti lažnim volitvam v Belorusiji
(2024/3014(RSP))**

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Belorusiji,
 - ob upoštevanju Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah,
 - ob upoštevanju Splošne deklaracije človekovih pravic,
 - ob upoštevanju člena 136(2) Poslovnika,
- A. ker Lukašenkov režim od začetka miroljubnih protestov proti množično ponarejenim izidom predsedniških volitev 9. avgusta 2020 z rusko podporo nadaljuje hudo zatiranje beloruskega ljudstva, kar vodi do nadlegovanja, aretacij, mučenja in obsodb mnogih državljanov, ker so izrazili nasprotovanje režimu ali protestirali proti ponarejanju volilnih rezultatov ali sistematičnemu kršenju človekovih pravic;
- B. ker je bilo od leta 2020 samovoljno pridržanih več deset tisoč ljudi, januarja 2025 pa je v Belorusiji še vedno 1250 političnih zapornikov, med katerimi mnogi živijo v življenjsko nevarnih razmerah;
- C. ker je Svet 26. februarja 2024 do 28. februarja 2025 podaljšal omejevalne ukrepe proti Belorusiji, ki se izvajajo zaradi notranjega zatiranja v državi in podpore režima ruski vojaški agresiji na Ukrajino; ker naj bi Svet še enkrat podaljšal omejevalne ukrepe;
- D. ker so za 26. januar 2025 napovedane tako imenovane predsedniške volitve, za katere beloruske demokratične sile pozivajo volivce k bojkotu zaradi nadaljnjega zatiranja, zapornih kazni ali prisilnega izgnanstva za člane opozicije, ukinjanja opozicijskih strank, neodvisnih medijev, sindikatov in organizacij civilne družbe, odvzema volilne pravice Belorusom v tujini, ustrahovanja volivcev ter nepreglednosti pri štetju glasov in odsotnosti neodvisnega opazovanja volitev;
1. poziva k takojšnji odpravi zatiranja beloruskega ljudstva ter ponovno izraža neomajno solidarnost z vsemi, ki se še naprej bojujejo proti množičnemu in sistematičnemu zatiranju, ki ga v Belorusiji izvaja Lukašenkov režim;
 2. ponovno izraža zaskrbljenost zaradi razmer na področju človekovih pravic in temeljnih svoboščin v Belorusiji, vključno z nezmanjšano sistematično represijo, zatiranjem demokratične opozicije, civilne družbe, neodvisnih medijev, sindikatov, verskih organizacij in političnih strank, vztrajnim nekaznovanjem in strukturnim nespoštovanjem dolžnega pravnega postopanja in poštenega sojenja;
 3. ponovno poudarja, da je treba v skladu z načeli Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) izpolniti legitimne zahteve beloruskega ljudstva po demokraciji, ki temelji na človekovih pravicah, temeljnih svoboščinah, blaginji, suverenosti in varnosti;

ponavlja svoje pretekle pozive k organizaciji novih, svobodnih in poštenih volitev pod mednarodnim nadzorom Urada OVSE za demokratične institucije in človekove pravice (ODIHR); poudarja, da volitev, ki bi potekale v sedanjem ozračju strahu in zatiranja ter bi kršile vse mednarodne standarde, ni mogoče imeti za svobodne in poštene;

4. opozarja, da EU in njene države članice niso priznale rezultatov predsedniških volitev leta 2020, da Aleksandra Lukašenka ne priznavajo za legitimnega predsednika Belorusije ter tudi ne bodo priznale njegove načrtovane ponovne izvolitve za sedmi zaporedni mandat na tako imenovanih predsedniških volitvah, sklicanih za 26. januar 2025;
5. zahteva takojšnjo in brezpogojno izpustitev vseh političnih zapornikov in oseb, ki so bile samovoljno pridržane, aretirane ali obsojene iz politično motiviranih razlogov, med katerimi so mnogi že več mesecev ali let brez stikov z zunanjim svetom, imajo resne zdravstvene težave ter trpijo osamitev in so žrtve slabega ravnanja in mučenja; odločno poziva k umiku vseh obtožb zoper njih, njihovi popolni rehabilitaciji in izplačilu odškodnine za nezakonito pridržanje; poudarja, da je treba medtem zagotoviti informacije o tem, kje so in kakšni so pogoji njihovega pridržanja, ter da jim je treba omogočiti tudi dostop do odvetnikov po njihovi izbiri in Mednarodnega odbora Rdečega križa, zdravstveno podporo ter stike z družinskimi člani;
6. ponovno poziva EU in njene države članice, naj podprejo politične zapornike in njihove družine tako, da ob vsaki priložnosti zahtevajo njihovo takojšnjo izpustitev, da od veleposlanikov režima zahtevajo dokazila o stanju in lokaciji teh zapornikov, da poenostavijo postopke za pridobitev vizumov in začasnih osebnih dokumentov za tiste, ki bežijo iz Belorusije, ter da jim zagotovijo rehabilitacijo ter praktično in finančno podporo; poziva delegacijo EU in veleposlaništva držav članic v Belorusiji, naj, kadar je to mogoče, še naprej opazujejo in spremljajo sojenja vsem političnim zapornikom; spodbuja Svet in Komisijo, naj najdeta nove poti za izpustitev vseh političnih zapornikov;
7. poziva Svet, naj razširi in poostri sankcije proti posameznikom in subjektom, odgovornim za zatiranje in volilne goljufije v Belorusiji, in naj se osredotoči na vse posameznike, vpletene v režimsko zatiranje, tudi sodnike, tožilce, uradnike v organih kazenskega pregona, zaporih in kazenskih kolonijah;
8. poziva Komisijo, Svet, podpredsednico Komisije/visoko predstavnico Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko ter države članice, naj še naprej opozarjajo na razmere v Belorusiji v vseh ustreznih evropskih in mednarodnih organizacijah, zlasti v OVSE, OZN in njenih specializiranih organih ter v Mednarodni organizaciji dela, da bi povečali mednarodni nadzor nad kršitvami človekovih pravic in mednarodno skupnost spodbudili k ukrepanju glede razmer v Belorusiji;
9. poziva EU in njene države članice, naj si prizadevajo, da bo Lukašenkov režim odgovarjal za vsa kazniva dejanja proti beloruskemu ljudstvu in naj uporabljajo načelo splošne sodne pristojnosti;
10. poziva Komisijo in države članice, naj še naprej pomagajo beloruskim demokratičnim silam, civilni družbi in neodvisnim medijem ter naj poiščejo nove načine za spodbujanje medosebnih stikov z Belorusijo; spodbuja predstavnike beloruskih demokratičnih sil,

naj ohranjajo in spodbujajo enotnost med vsemi beloruskimi demokratičnimi silami in civilno družbo, ki bo temeljila na cilju svobodne, demokratične in neodvisne Belorusije;

11. izraža zaskrbljenost zaradi preganjanja v izgnanstvu, za kar Lukašenkov režim med drugim zlorablja Interpolove naloge za prijetje, da bi države izven EU izročile politične nasprotnike; zato zadevne države poziva, naj ne izročajo beloruskih državljanov, ki so zbežali pred režimom in jim ob vrnitvi v Belorusijo lahko grozi preganjanje; poziva EU in njene države članice, naj Interpol opozorijo na zlorabo mednarodnih nalogov za prijetje;
12. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, Svetu, Komisiji, vladam in parlamentom držav članic, Svetu Evrope, Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi, predstavnikom beloruskih demokratičnih sil ter dejanskim oblastem Republike Belorusije.